

Postadres: Postbus 24,
9410 AA Beilen
Telefoon: (0593) 53 92 22
E-mail: gemeente@middendrenthe.nl
Internet: www.middendrenthe.nl

Bezoekadressen:

Beilen: Raadhuisplein 1
ma, di, vr 8.30 – 12.00 uur
wo 8.30 – 16.00 uur
do 8.30 – 20.00 uur
Smilde: Hoofdweg 24
ma, do 8.30 – 12.00 uur
Westerbork: B.G. van Weezelplein 10
di 8.30 – 12.00 uur

De leden van de commissie
Zorg en Welzijn

Datum: 28 januari 2015
Behandeld door: Allard Gunnink
Zaaknummer: 113011
Onderwerp: Transitie sociaal domein

Uw brief van:
Uw kenmerk: /
Bijlagen:
Verzonden op: 28 januari 2015

Geachte dames en heren,

We hebben jaren van voorbereidingen achter de rug en op 1 januari 2015 was het zover: we zijn als gemeentebestuur verantwoordelijk voor de Jeugdzorg, de uitgebreide WMO en de Participatiewet in Midden-Drenthe.

De afgelopen maanden stonden vooral in het teken van het vaststellen van beleidsstukken en verordeningen. De komende tijd zal blijken wat uw en onze besluiten gaan betekenen voor onze inwoners.

Tegelijk weten we dat we met elkaar niet alleen in de uitvoering maar ook beleidsmatig nog een flinke uitdaging hebben.

In de eerste plaats: we hebben niet alleen te maken met een overgang van taken naar gemeenten (de transitie) maar we willen en moeten de taken ook anders gaan uitvoeren dan voorheen (de transformatie).

We hebben – dat is het beeld in heel Nederland – in de voorbije periode vooral de focus gehad op de transitie: alles moet goed geregeld worden, niemand mag door onze schuld tussen wal en schip raken, we regelen overgangstermijnen, we spreken over een zachte landing.

Tegelijk moeten we nu op alle drie terreinen verder met waar we overigens ook al daadwerkelijk mee begonnen zijn: een andere manier van uitvoering, die recht doet aan de algemene uitgangspunten die u als raad voor de transitie heeft vastgesteld. De transformatie dus.

Daarbij staan we als gemeente voor een financiële uitdaging. Het Rijk heeft de overdracht van taken vergezeld laten gaan van een forse bezuiniging die we als gemeente moeten realiseren. De idee daarachter is dat we als gemeente onze zorg dichterbij de burger en daardoor efficiënter en goedkoper kunnen organiseren.

Op voorhand is al wel duidelijk dat we niet structureel een beroep kunnen doen op de C-reserve, zoals we dat in 2015 voor meer dan € 1 miljoen doen. Vanaf 2016 zullen we daarom opnieuw naar de financiële aspecten moeten kijken. We komen daar in de perspectiefnota 2016 op terug.

Kortom: de uitvoering moet niet alleen anders maar ook goedkoper.

De scharnierdatum 1 januari 2015 is een goed moment om de bestuurlijke klokken gelijk te zetten: wat hebben we tot nu besloten, waar staan we nu en wat staat ons te wachten? We hebben u daarom beloofd in januari 2015 een brief te sturen waarin we die vragen beantwoorden.

We doen dat zo integraal en volledig mogelijk. Daarmee wordt het in lengte een forse brief, maar we verwachten dat we daarmee aan uw behoefte aan informatie voldoen. Wellicht kan de brief ook dienen als achtergrondinformatie bij de verdere beleidsontwikkeling.

Vanwege de omvang kiezen we voor een iets andere vorm, namelijk een soort van notitie met inhoudsopgave. Daardoor kunt u nog makkelijker uw weg in de informatie vinden.

Tot slot nog enkele opmerkingen over de afgrenzing van de transities, op hoofdlijnen.

- Vóór 1 januari 2015 waren we als gemeente voor een klein deel verantwoordelijk voor [Jeugdzorg](#).

We hebben er op 1 januari 2015 grote taken en verantwoordelijkheden bij gekregen.

Als we nu over de (transitie) Jeugdzorg spreken, hebben we het over de oude en nieuwe taken samen.

- Vóór 1 januari 2015 waren we als gemeente al verantwoordelijk voor [de WMO](#). De WMO is een brede kaderwet, die het hele welzijns- en gezondheidsbeleid in de gemeente raakt.

Onderdeel van die WMO is dat we aan mensen met beperkingen voorzieningen aanbieden: hulpmiddelen zoals scootmobiel en huishoudelijke hulp.

We hebben er op 1 januari 2015 een taak bij gekregen, namelijk de verantwoordelijkheid voor begeleiding.

Als we nu over de (transitie) WMO spreken, hebben we het over de oude voorzieningen en de nieuwe taak – dus niet over andere onderdelen van de WMO¹.

- Vóór 1 januari 2015 voerden we de Wet werk en bijstand ([WWB](#)) en de Wet sociale werkvoorziening ([WSW](#)) uit.

Vanaf 1 januari 2015 is er een nieuwe wet voor in de plaats gekomen: de Participatiewet. De doelgroep is in grote lijnen nog steeds de zelfde.

Als we nu over de (transitie) Participatiewet spreken, hebben we het vooral over de onderdelen van de Participatiewet die gaan over re-integratie en participatie. Dus niet over de bijstandverlening en het minimabeleid.

¹ Overigens is ook dit onderscheid in de praktijk vaak niet zo scherp: vrijwilligersbeleid (geen onderdeel van de transitie) heeft wel raakvlakken met de transities.

Vragen

Voor meer informatie kunt u op maandag tot en met vrijdag contact opnemen met Johan Homan, hoofd van de afdeling Samenlevingszaken via telefoonnummer (0593) 53 92 68 of met Allard Gunnink, directiesecretaris via telefoonnummer (0593) 53 93 10.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris, de burgemeester.

Inhoud

1. Intro.....	5
1.1. Even stilstaan	5
1.2. De opzet.....	5
2. De besluiten	6
2.1. Jeugdhulp.....	6
2.2. WMO.....	8
2.3. Participatiewet.....	9
3. De werkwijzen	11
3.1. Jeugdhulp.....	11
3.2. WMO.....	14
3.3. Participatiewet.....	15
3.4. Interne werkprocessen	16
4. De overgang.....	17
4.1. Jeugdhulp.....	17
4.2. WMO.....	18
4.3. Participatiewet.....	20
5. De monitor.....	21
6. De werkbijeenkomsten	22
7. Knelpunten en uitdagingen	23

1. Intro

1.1. Even stilstaan

De bedoeling van deze brief: rond het moment van overgang van taken (1 januari 2015) de tijd nemen om er bestuurlijk van bovenaf naar te kijken: wat hebben we allemaal besloten, wat is er tot nu toe gebeurd, hoe staan we er voor en wat staat ons de komende maanden en jaren te wachten?

1.2. De opzet

De opzet van deze brief is de volgende.

- Eerst brengen we in beeld welke besluiten we tot nog toe hebben genomen (paragraaf 2)
- Daarna geven we kort een overzicht van de nu afgesproken manieren van werken (paragraaf 3)
- In de volgende paragraaf zoomen we in op de overgang van de oude naar de nieuwe situatie per 1 januari 2015 (paragraaf 4).
- Vervolgens komt de monitor in beeld: hoe komen we te weten wat de effecten van het beleid zijn, zowel inhoudelijk als financieel? (paragraaf 5).
- Het volgende onderwerp is de informatievoorziening naar de gemeenteraad via werkbijeenkomsten (paragraaf 6).
- We sluiten af met een paragraaf waarin we de verwachte knelpunten en uitdagingen op een rij zetten (paragraaf 7).

2. De besluiten

2.1. Jeugdhulp

Intro

In bijlage 01 bij deze brief treft u een volledige opsomming aan van de besluiten die gemeenteraad en college de afgelopen periode hebben genomen.

We noemen hieronder de belangrijkste.

Opsomming

- Al in april 2012 heeft u als gemeenteraad de basis gelegd voor het huidige beleid door het vaststellen van de provinciebrede visie op de jeugdhulp “Als jeugd en toekomst tellen – nabij zijn en aansluiten”.
- De provinciebrede voorbereidingen hebben vervolgens in oktober 2013 geleid tot een zogeheten Regionaal Transitie Arrangement. Daarin staan basisafspraken tussen de zorgaanbieders en de gemeenten om binnen (financiële) grenzen de transitie Jeugdzorg te realiseren. De afspraken gelden tot 1 januari 2017.
- In februari 2014 heeft u de algemene uitgangspunten voor de drie transities vastgesteld. Die uitgangspunten waren niet volledig nieuw, maar ze bouwden logisch verder op de al eerder vastgestelde WMO-uitgangspunten.
- Uiteindelijk heeft u in december 2014 de kadernota en verordening op het terrein van de Jeugdzorg vastgesteld.
- We hebben als college een aantal besluiten genomen om uw besluiten verder uit te voeren. Die besluiten gaan over afspraken met partners in de (sub)regio en over de vormgeving van onze eigen werkwijze, in Midden-Drenthe. Centraal daarin staan onze Jeugdteams die de spil zijn van onze aanpak van de Jeugdhulp.

De rode draad in de besluitvorming

In al uw en onze besluiten is de volgende rode draad te zien.

- We hebben over alle zaken waarover we móesten besluiten, ook daadwerkelijk besluiten genomen.
- We kiezen in Drenthe voor één inhoudelijke aanpak (positief opgroeien Drenthe). We werken met interventieniveaus en werken er ook aan dat de zorg gaat verschuiven van zware naar lichte zorg door er eerder bij te zijn (de transformatie).

- We kiezen in Drenthe voor samenwerking. Dat betekent dat we onze beleidskeuzes soms moeten afstemmen op die van andere gemeenten. Het betekent ook dat we financiële risico's delen: kosten waarop we als individuele gemeente geen directe invloed hebben, dragen we met 12 gemeenten.
- We rekenen met een overgangsperiode tot 1 januari 2017.

Open einden

Op korte termijn (eerste helft van 2015) hebben we nog een aantal keuzes te maken. Dat gaat over de volgende onderwerpen.

- De persoonsgebonden budgetten in de Jeugdzorg (beleid zal provinciaal beleid worden).
- De doorontwikkeling van de methodiek Positief Opvoeden Drenthe.
- De leerpunten uit de tot nu toe gerealiseerde inkoop.
- De inzet van mediation in het lokale proces van de Jeugdzorg.

2.2. WMO

Intro

In bijlage 02 bij deze brief treft u een volledige opsomming aan van de besluiten die gemeenteraad en college de afgelopen periode hebben genomen.

We noemen hieronder de belangrijkste.

Opsomming

- In februari 2014 heeft u de algemene uitgangspunten voor de drie transities vastgesteld. Die uitgangspunten bouwden logisch verder op de al eerder vastgestelde WMO-uitgangspunten.
- In december 2014 heeft u de kadernota en verordening op het terrein van de WMO vastgesteld.
- Daarnaast hebben we als college diverse besluiten genomen over onze lokale structuur, de regionale inkoop, huishoudelijke hulp, beschermd wonen e.d.

De rode draad in de besluitvorming

In alle besluiten is de volgende rode draad te ontdekken.

- We organiseren de begeleiding en hulp zo dicht mogelijk bij huis.
- We denken niet meer in termen van een “recht op voorzieningen” maar de overheid vult aan wat iemand zelf niet kan organiseren.
- We hanteren een overgangsperiode tot 1 januari 2017.

Open einden

In 2015 hebben we, soms op redelijk korte termijn, nog een aantal keuzes te maken. Dat gaat over de volgende onderwerpen.

- De manier waarop we invulling geven aan de huishoudelijke hulp.
- Een besluit over de compensatie voor het vervallen van een landelijke kortingsregeling (Wtcg) via het minimabeleid.
- De uitvoering van de huishoudelijk hulp toelage (de extra rijksmiddelen met als doel de werkgelegenheid in de huishoudelijke hulp te bevorderen).
- De inzet van mediation in het lokale proces van de Jeugdzorg.

2.3. Participatiewet

Intro

Het gaat bij de Participatiewet om een beperkt aantal besluiten tot nog toe. Daarom staan ze niet in een aparte bijlage, maar staan ze hieronder kort vermeld in de opsomming. U heeft, in afwachting van het onderzoeksrapport Necker van Naem, in 2014 nog geen nieuw re-integratiebeleid vastgesteld.

Opsomming

- In februari 2014 heeft u de algemene uitgangspunten voor de drie transities vastgesteld, dus ook voor de Participatiewet.
- In december 2014 heeft u de kadernota en een negental verordeningen² vastgesteld.
- Als college hebben we in december 2014 enkele besluiten over Alescon genomen, waaronder het besluit om Alescon de opdracht te geven om bezuinigingen te realiseren op basis van een extern onderzoek.
- Als college hebben we enkele besluiten genomen over onze deelname in de arbeidsmarktregio (met de gemeente Emmen als centrale gemeente) en het werkbedrijf. We hebben een visiedocument vastgesteld hoe we samen de dienstverlening aan werkgevers organiseren. Ook hebben we besloten mee te doen in het regionaal actieplan jeugdwerkloosheid.
- Als college hebben we in december 2014 besloten opnieuw – binnen de bestaande budgetten - € 50.000 subsidie te verlenen voor trajecten sociale activering.

De rode draad in de besluitvorming

In alle besluiten is de volgende rode draad te ontdekken.

- Er is geen sprake van een fundamentele verandering: nog steeds proberen we iedereen mee te laten doen, als het kan in een betaalde baan. Lukt dat niet, dan op andere manieren.
- We zijn op zoek naar de beste manier waarop we Alescon kunnen inzetten. Daarbij is het uitgangspunt om gebruik te blijven maken van de kennis en expertise van Alescon.
- We zetten samen met de regio onze werkgeversdienstverlening op. Daarnaast zorgen we samen voor bemiddeling van mensen met een arbeidsbeperking via het Werkbedrijf.

² De verordeningen hadden vooral betrekking op de inkomenskant, die buiten het bestek van de transitie valt.

Open einden

In 2015 hebben we een aantal keuzes te maken, over de volgende onderwerpen.

- Ons re-integratiebeleid
- De positie van Alescon.
- Het Werkbedrijf en de regionale werkgeversbenadering in de arbeidsmarktregio.

3. De werkwijzen

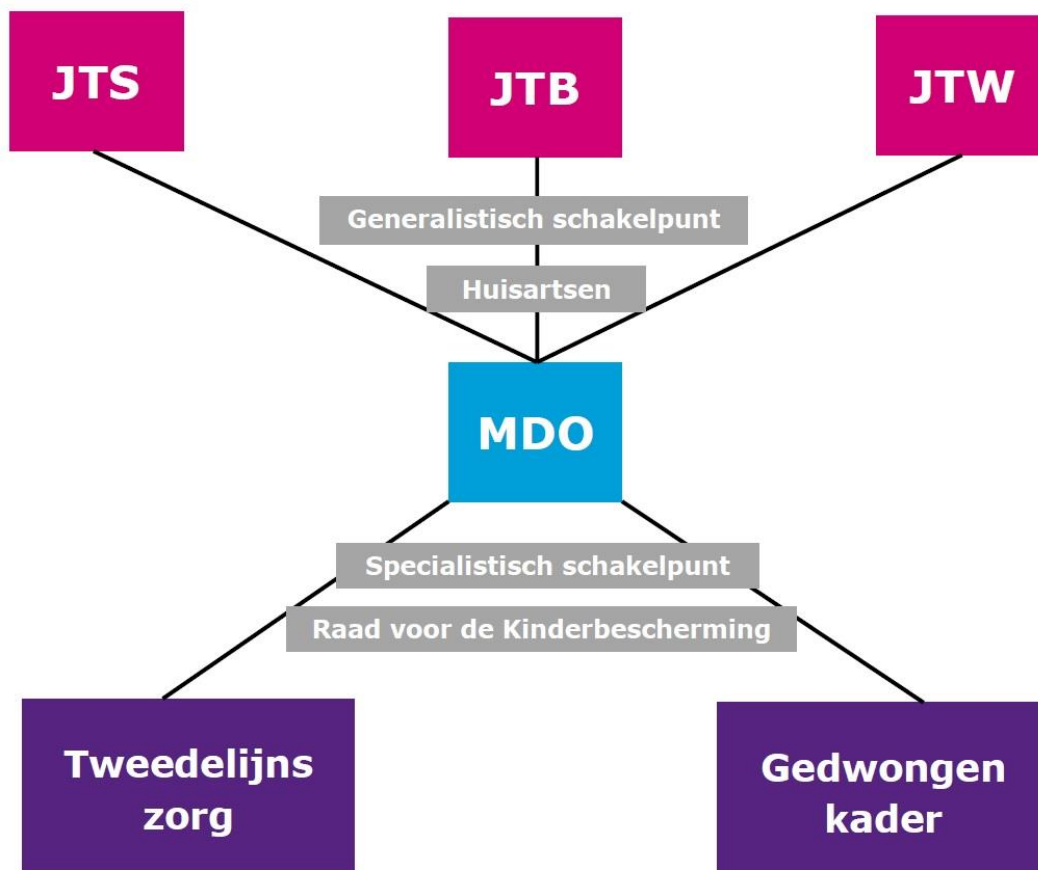
3.1. Jeugdhulp

Intro

Anders dan bij de WMO en de Participatiewet, is voor een groot deel van de Jeugdzorg medische expertise vereist: gedragswetenschappers, jeugdartsen e.d. Om elk misverstand daarover op voorhand uit te sluiten: medewerkers van de gemeente gaan niet op die stoel zitten.

Hieronder staat beschreven hoe we werken, te beginnen met een eenvoudig schema.

In schema

De jeugdteams

JT = jeugdteam (Smilde, Beilen, Westerbork)

MDO = Multidisciplinair overleg

De interventieniveaus

1	algemene voorlichting
2	gerichte training / voorlichting
3	tot en met 5 gesprekken
4	5 tot en met 11 gesprekken
5	12 tot en met 20 gesprekken
6	meer dan 20 gesprekken
7	zorg overdag
8	verblijf

Toelichting

De leden van de Jeugdteams komen uit verschillende disciplines en organisaties. De coördinator van zorg is in dienst van de gemeente en zit de teams voor.

De teams zijn via vaste contactpersonen verbonden met andere organisaties en instellingen waar jongeren te vinden zijn: scholen, sportclubs e.d.

In de Jeugdteams komen alle vragen binnen. Daar wordt gekeken wat er mogelijk is en of de jeugdteamleden dit zelf kunnen oppakken of dat ze meer hulp nodig hebben.

Is of lijkt de problematiek zwaarder/ernstiger, dan schalen we op naar het MDO. De indeling van licht naar zwaar gaat volgens de 8 interventieniveaus. Deze methodiek van interventieniveaus passen we in Drenthe allemaal toe: gemeenten en zorgaanbieders.

Beslissingen

De medewerkers in de jeugdteams nemen zelf de beslissingen tot en met interventieniveau 4.

Om de kwaliteit te beheersen ligt vanaf interventieniveau 5 de beslissing bij het MDO

Om kwaliteit en kosten te beheersen, is vanaf interventieniveau 4 vooraf goedkeuring van de coördinator zorg nodig.

Communicatie

Alles wat gebeurt, gebeurt in overleg met de ouders/opvoeders en de jeugdige zelf. Als het maar even kan, bedenken ouders en jeugdige zelf de oplossing.

De medewerker van het jeugdteam vult samen met de klant een zogeheten triageformulier in. Aan de hand daarvan komen ze tot een conclusie wat er nodig is. Als er (extra) hulp nodig is, staat dat in dit formulier. De klant krijgt dan een beschikking, die in afschrift naar de zorgaanbieder gaat.

Niet eens

Als een klant het niet eens is met een beschikking, kan hij een bezwaarschrift indienen.

Als een klant een klacht heeft over het gedrag van een medewerker, geldt de klachtenregeling van de moederorganisatie van die medewerker.

In het geval van de gemeente geldt dan de klachtenregeling volgens de Algemene wet bestuursrecht en de werkwijze die het college daarover heeft vastgesteld: eerst proberen er informeel samen uit te komen, daarna eventueel een formeel besluit door het college met de mogelijkheid daarna een beroep te doen op de ombudscommissie.

3.2. WMO

Werkwijze

We beschrijven hier onze werkwijze voor de nieuwe WMO-taak (begeleiding).

Er is sprake van twee verschillende klantstromen.

Allereerst de klanten die al een voorziening op grond van de AWBZ hadden. Hun voorziening moet omgezet worden naar een gemeentelijke voorziening.

Daarbij nemen we ons uitgangspunt in de bestaande voorziening en kijken we samen met de stichting Welzijnswerk naar de mogelijkheid of individuele voorzieningen algemeen gemaakt kunnen worden. Daarin werken we als gemeente nauw samen met Welzijnswerk.

Voor klanten die vanaf 1 januari 2015 voor het eerst begeleiding aanvragen, is de rol van Welzijnswerk cliëntadviseur.

We nemen als gemeente de aanvraag via de formele melding in (dat is wettelijk verplicht). Daarna pakt Welzijnswerk vanuit haar rol de aanvraag op en beoordeelt of de algemene voorzieningen binnen de gemeente toereikend zijn voor de klant.

Als dat niet het geval is zorgt Welzijnswerk voor doorgeleiding naar de gemeente waarbij Welzijnswerk in het vervolgproces de rol van cliëntadviseur blijft innemen.

Als het proces uiteindelijk leidt tot een individuele voorziening, dan leggen we dat vast in een maatwerkafspraken en ontvangt de cliënt een formele beschikking.

Beslissingen

Beslissingen over algemene voorzieningen worden genomen door de medewerkers van Welzijnswerk en beslissingen over individuele voorzieningen door de WMO-consulenten van de gemeente.

Communicatie

Beslissingen over de inzet van algemene en individuele voorzieningen worden altijd genomen in overleg met de klant. De afspraken worden vastgelegd in een maatwerkovereenkomst en daarnaast krijgt de klant een formele beschikking.

Niet eens

Als een klant het niet eens is met een beschikking, kan hij een bezwaarschrift indienen.

Als een klant een klacht heeft over het gedrag van een medewerker, geldt de klachtenregeling van de moederorganisatie van die medewerker.

In het geval van de gemeente geldt dan de klachtenregeling volgens de Algemene wet bestuursrecht en de werkwijze die het college daarover heeft vastgesteld: eerst proberen er informeel samen uit te komen, daarna eventueel een formeel besluit door het college met de mogelijkheid daarna een beroep te doen op de ombudscommissie.

3.3. Participatiewet

Werkwijze

Wie zich meldt voor een uitkering, doorloopt een proces waarbij een inkomensconsulent het recht op uitkering beoordeelt.

Daarnaast beoordeelt een consulent werk wat het beste traject voor iemand is om weer aan de slag te komen en daardoor geen uitkering meer nodig te hebben. Dat gebeurt op basis van een diagnose van iemands mogelijkheden en interesses, zo veel mogelijk in samenspraak met de klant.

Voor wie weinig of geen belemmeringen heeft, zetten we als dat nodig is kortdurende hulpmiddelen in, zoals een sollicitatietraining of Work First, gericht op duurzame uitstroom naar regulier werk.

Voor mensen met iets meer beperkingen kunnen we bijvoorbeeld een loonkostensubsidie inzetten.

Voor wie ver van de arbeidsmarkt af staat, kan participatie het hoogst haalbare doel zijn. Dat kan in de vorm van sociale activering of vrijwilligerswerk.

Beslissingen

Op basis van (onder)mandaatregels, liggen verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie: consulenten werk en inkomen nemen beslissingen.

Communicatie

Aan alle beslissingen gaat mondeling contact vooraf. Klanten krijgen uiteindelijk bericht door middel van een beschikking.

Niet eens

Als een klant het niet eens is met een beschikking, kan hij een bezwaarschrift indienen en daarna in beroep gaan.

Als een klant een klacht heeft over het gedrag van een medewerker, geldt onze klachtenregeling, op basis van de Algemene wet bestuursrecht en de werkwijze die het college daarover heeft vastgesteld: eerst proberen er informeel samen uit te komen, daarna eventueel een formeel besluit door het college met de mogelijkheid daarna een beroep te doen op de ombudscommissie.

3.4. Interne werkprocessen

In het geval van de Participatiewet is er sprake van bestaande werkwijzen. Nieuwe klant kunnen we daar gewoon in meenemen.

Bij de Jeugdzorg en de nieuwe WMO-taken ligt dat anders. Daarvoor hebben we voorlopige processen vastgelegd die ruimte laten voor aanpassingen aan de ervaringen die we bij deze nieuwe taken op gaan doen.

In het kader van de uitwerking van de adviezen van Necker van Naem gaan we in 2015 alle werkprocessen Participatiewet, WMO en Jeugdzorg herijken, in overleg met onder andere onze accountant.

4. De overgang

Hieronder staat beschreven hoe per transitie de overgang per 1 januari 2015 voor individuele inwoners is geregeld.

4.1. Jeugdhulp

Het gaat bij de Jeugdhulp vanaf interventieniveau 3 om gerichte inzet van betaalde hulp/zorg. Voor die doelgroep geldt het volgende.

Doelgroepen en rechten

- Wie op 31 december 2014 zorg ontving, houdt die zorg zolang als die was geïndiceerd. Daarna geldt voor die persoon de nieuwe werkwijze. Als er tussentijds contacten zijn kan ook in overleg gekozen worden voor een andere oplossing.
- Wie vanaf 1 januari 2015 voor het eerst zorg ontvangt, krijgt die zorg op basis van de nieuwe werkwijze.
- Voor pgb's geldt: er is nieuw beleid in ontwikkeling. Zolang er geen nieuw beleid is en geen nieuwe tarieven, gelden de rechten/bedragen zoals die tot 1 januari 2015 golden.
- Er zijn nog geen definitieve keuzes gemaakt over herindicatie van alle jongeren in zorg vóór 1 januari 2017. Veel jongeren zullen we hoe dan ook spreken, omdat er vaak sprake is van redelijk kortdurende indicaties/behandeltrajecten.

Berichtgeving

- Wie op 31 december 2014 zorg ontving, heeft geen individueel bericht van de gemeente gehad. Wel is er sprake van algemene communicatie vanuit de gemeente en andere instanties. Belangrijkste reden voor deze keuze is het feit dat we nog niet beschikken over de persoonlijke gegevens van deze klanten.
- Wie vanaf 1 januari 2015 zorg ontvangt, krijgt daarvan bericht volgens de nieuwe werkwijze.
- Wie een pgb ontvangt krijgt van ons bericht als het beleid verandert.

Eerste indrukken

In de eerste weken van januari is gebleken dat er toch nog enkele mensen én instellingen niet bij ons bekend zijn. Dat vangen we op volgens het beginsel van de zachte landing. Het maakt ook duidelijk dat we dit jaar nog zicht en grip zullen moeten krijgen op de materie.

4.2. WMO

Voor een aantal WMO-voorzieningen geldt dat onze inwoners niet alleen te maken hebben met ons eigen beleid, maar ook met maatregelen van de Rijksoverheid en de zorgverzekeraars. In deze brief gaat het alleen over ons eigen beleid en de effecten daarvan.

Doelgroep en rechten

“Oude” WMO-voorzieningen

Voor de al langer bestaande WMO-voorzieningen zoals scootmobiel, vervoerskosten e.d. is er per 1 januari 2015 geen sprake van een wezenlijke verandering.

Huishoudelijke hulp

- Iedereen die vanaf 1 januari 2015 huishoudelijke hulp ontvangt (voor het eerst of aansluitend aan 2014) ontvangt die hulp op basis van het huidige beleid. Per 1 maart 2015 geldt voor iedereen nieuw gemeentelijk beleid (95/85%). In totaal gaat het om 1100 klanten.

Begeleiding

- Wie op 1 januari 2015 een indicatie voor begeleiding heeft die in 2015 eindigt, houdt de begeleiding tot het einde van de indicatieperiode. Daarna volgt zorg op grond van de gemeentelijke indicatie.
- Wie op 1 januari 2015 een indicatie voor begeleiding heeft na 1 januari 2016 eindigt, houdt de begeleiding in 2015. Vanaf 1 januari 2016³ volgt zorg op grond van de gemeentelijke indicatie.
- Wie vanaf 1 januari 2015 voor het eerst begeleiding gaat ontvangen ontvangt dat op basis van de gemeentelijke indicatie.

In totaal hebben, voor zover onze informatie reikt, ongeveer 400 personen op 1 januari 2015 een indicatie voor begeleiding.

³ Dit betreft een planning op basis van de huidige inschatting van aantallen en de hoeveelheid werk.

Berichtgeving

“Oude” WMO-voorzieningen

Niet van toepassing.

Huishoudelijke hulp

- Alle bestaande klanten hebben in november 2014 bericht gehad.
- Alle klanten voor wie er per 1 maart 2015 iets gaat veranderen, krijgen daarover in februari 2015 bericht.

Begeleiding

- Alle klanten met een indicatie voor begeleiding hebben in november 2014 bericht gehad dat de gemeente contact met hen opneemt en dat tot op dat moment de huidige zorg gewoon doorloopt.

Eerste indrukken

In de eerste weken van januari is gebleken dat in de veelheid van instellingen en voorzieningen er toch nog enkele mensen niet bij ons bekend zijn. Daarvoor geldt de zachte landing, maar het maakt tegelijk duidelijk dat we dit jaar in veel opzichten zicht en grip zullen moeten krijgen op dit beleidsterrein.

4.3. Participatiewet

De transitie Participatiewet is anders van aard dan de beide andere transities, ook wat betreft de overgangssituatie.

Wie op 31 december 2014 een uitkering ontving op grond van de Wet werk en bijstand, valt per 1 januari 2015 automatisch onder de Participatiewet. De wet kent wel iets andere bepalingen rond re-integratie, maar de hoofdlijn is niet veranderd.

Er gaat voor sommige doelgroepen in de hoogte van de uitkering dit jaar wel iets veranderen, maar dat valt buiten het bestek van de transitie (gaat om de inkomenscant, niet om de re-integratiecant).

Mensen die op 31 december 2014 onder de WSW of de Wajong vielen, houden per 1 januari 2015 hun oude rechten. Voor hen verandert er dus niets.

Zouden mensen per 1 januari 2015 voor het eerst onder de WSW (iedereen) of de Wajong (een deel) vallen, dan vallen die personen onder de Participatiewet. Dat gaat naar verwachting hooguit om 10 tot 15 personen per jaar.

Er is verder geen sprake van een overgangstermijn of van aparte berichtgeving naar de klanten⁴.

Eerste indrukken

Gelet op de beperkte nieuwe instroom, is het niet verrassend dat we over de eerste drie weken van januari nog niets te melden hebben.

⁴ Voor de inkomenscant gelden wel enkele veranderingen en overgangstermijnen; zoals eerder al gezegd vallen die buiten het bestek van de transities.

5. De monitor

Effecten en middelen

U als gemeenteraad en wij als college hechten grote waarde aan het monitoren van het beleid voor de drie transities. Daarmee willen we kunnen vaststellen of we met ons beleid de doelen halen die we vooraf geformuleerd hadden. We willen ook volgen of dat gebeurt met de middelen die we daarvoor beschikbaar hadden.

Basale monitors

Zoals eerder al met u afgesproken, zijn we daarom gestart met twee basale monitors: één voor beleid en één voor het geld. Deze monitors vullen we elk kwartaal met nieuwe gegevens.

We noemen het basale monitors. We proberen daarmee die informatie te verzamelen die we in elk geval nodig hebben om op beleid en geld te kunnen sturen. Zonder dat we verdwalen in een woud aan gegevens, met alle mogelijke interpretatiekwesties daarbij. De keuze voor een basale monitor komt ook voort uit het feit dat we te maken hebben met een veelheid aan instellingen e.d. van wie we informatie nodig hebben. Als we dan gaan werken met een te gedetailleerde monitor, gaat dat vrijwel zeker tot uitvoeringsproblemen leiden.

We hebben het model van beide monitoren besproken in de werkgroep financieel beleid uit uw raad en in dat gesprek overeenstemming bereikt over de voorlopige opzet.

Het gaat om een voorlopige opzet, want de monitors zijn niet alleen basaal maar ook dynamisch: in de tijd zullen we met elkaar ervaren en leren wat een goede invulling is.

Eerste kwartaal 2015

We gaan na het eerste kwartaal voor het eerst de monitors vullen en aan u voorleggen. We doen dat in het besef dat het dan nog om zeer voorlopige gegevens zal gaan die vaak niet zijn door te rekenen over een heel kalenderjaar.

Zoals uw raadsleden dat ook in de werkgroep financieel beleid hebben verwoord, is dat nu eenmaal de feitelijke situatie en gaan we ervan uit dat we voor het betrouwbaar vullen en hanteren van de monitors meer dan een jaar tijd nodig hebben. Het is een gezamenlijke leerproces.

Financiën

Op dit moment gaan we uit van de situatie zoals die in de begroting 2015 is opgenomen. Dat betekent dat we de transities uitvoeren met een budget dat voor ruim € 1 miljoen gedekt wordt uit de C-reserve.

In de eerste kwartaalrapportage (en uiteraard ook in de voorjaarsnota) zullen we inzicht geven in factoren die (mogelijk) van invloed zijn op de begroting 2015 en de meerjarenraming 2016 tot en met 2018.

6. De werkbijeenkomsten

De afgelopen jaren hebben we gezamenlijke werkbijeenkomsten gehouden voor raads- en collegeleden. Daarin hebben we elkaar meegenomen in het voorbereidingsproces. De bijeenkomsten hielpen om u op maat informatie te geven, u gaf ons waardevolle suggesties mee die we bij die voorbereidingen konden gebruiken.

We hebben begrepen dat u deze manier van werken voor de transities voorlopig graag wilt voortzetten. We geven aan die wens van harte gehoor en we streven ernaar om dit jaar twee tot drie van zulke bijeenkomsten te houden.

In de eerste werkbijeenkomst willen we in elk geval de gegevens over het eerste kwartaal 2015 inbrengen. Dat betekent dat de aanvankelijk geplande maand (april 2015) wat aan de krappe kant is. We stellen u daarom voor dat we de eerste bijeenkomst laten plaatsvinden begin mei 2015.

7. Knelpunten en uitdagingen

In deze paragraaf ronden we af met een korte opsomming van de knelpunten en uitdagingen waar we de komende jaren mee van doen hebben.

- Hoe komen we daadwerkelijk tot een andere, nieuwe en innovatieve manier van werken (de transformatie) en hoe volgen we dat?
- Hoe geven we invulling aan de samenhang tussen op maat gesneden diensten en het navolgbaar maken van beleid en besluiten?
- Hoe geven we invulling aan de samenhang tussen de drie transities?
- Hoe beheersen we de kosten? Risico's liggen er bijvoorbeeld bij de pgb's en de gezamenlijke provinciale verantwoordelijkheid in de Jeugdzorg, het Rijks-verdeelmodel en de kosten van beschermd wonen in de WMO en wat betreft de Participatiewet in de kosten van Alescon en het nieuwe re-integratiebeleid.⁵
- Hoe geven we invulling aan de verschillende verantwoordelijkheden en rollen van raad en college en nemen we elkaar tegelijk voldoende mee?
- Voor de uitvoering is de uitdaging daarbij ook om te gaan beschikken over betrouwbare en actuele gegevens over aantallen en kosten.

⁵ Wat betreft de WMO: op dit moment leggen we al de maximale eigen bijdragen op die wettelijk mogelijk zijn. Aan dat in het coalitieakkoord genoemde uitgangspunt voldoen we daarom al.